

ДОВГОХВИЛЬОВІ КОЛИВАННЯ ЯК ЗАКОНОМІРНІСТЬ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ю. І. Пилипенко, д. е. н., професор, pelepenkoyi@mail.ru,

В. В. Чорнобасв, к. е. н., доцент, ДВНЗ «Національний гірничий університет»

Методологія дослідження. В процесі дослідження використані наступні методи: наукової абстракції – при встановленні сутності довгострокових коливань економічних систем; аналізу та синтезу – при виокремленні спільного та особливого існуючих теорій «довгих хвиль» в економіці; якісного аналізу – при дослідженні факторів модифікації довгохвильових коливань у сучасних умовах.

Результати. Базуючись на визнанні мультикаузальності явища «довгих хвиль» в економіці проведено аналіз сутності та механізмів розгортання даного виду економічного циклу. Підкреслюється, що періодичне оновлення технологічного способу виробництва («техніко-економічної парадигми»), що являє собою зміст довгострокових коливань економічних систем, відбувається в результаті постійної взаємодії та взаємовпливу структурних елементів технологічної системи суспільства.

Виділені фактори модифікації довгохвильових коливань у сучасних умовах, пов'язаних як з новими умовами міжнародної конкуренції в контексті глобалізації світогосподарських зв'язків, так і з суттєвою трансформацією якісних характеристик економічного розвитку національних економік під впливом інформаційної революції, посилення впливу НТП на умови та результати господарської діяльності, розширенням нових форм організації економічних відносин.

Новизна. Виокремлені структурні елементи технологічної системи суспільства – технологічна культура, інституціональне середовище технологічної діяльності, технологічне ядро, кваліфікаційно-трудова, виробничо-майнова та управлінська підсистеми. Виділено найбільш суттєві модифікуючі ознаки довгохвильових циклів у сучасних умовах.

Практична значущість. Розуміння природи «довгих хвиль» та специфіки механізмів довгострокових коливань у сучасних умовах може сприяти розробці більш ефективних заходів стабілізації національної економіки.

Ключові слова: «довгі хвилі» в економіці, технологічний спосіб виробництва, технологічні уклади, технологічні зміни, структурні зміни, світова економіка.

Література

1. Кондратьев Н. Д. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения / Николай Дмитриевич Кондратьев. – М. : Экономика, 2002. – 767 с.
Kondratev N. D. *Bolshye tsikly konyunktury i teoriya predvideniya* [Grate cycle conjuncture and foresee theory] / Nikolay Dmitrievich Kondratev. – М. : Ekonomika, 2002. – 767 p.
2. Бажал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін: Навчальний посібник / Ю. М. Бажал. – К. : Заповіт, 1996. – 240 с.
Bazhal Yu. M. *Ekonomichna teoriia tekhnolohichnykh zmin: Navchalnyy posibnyk* [Economy theory technological changes] / Yu. M. Bazhal. – К. : Zapovit, 1996. – 240 p.
3. Dosi G. Technological Trajectories // Long Wave in the World Economy. – L., 1984/ – P. 78 – 101.
4. Mensch G. Technological Stalemate. – L., 1978. – 234 p.
5. Меньшиков С. М. Длинные волны в экономике / С. М. Меньшиков, Л. А. Клименко. – М. : «Международные отношения», 1989. – 272 с.
Menshikov S. M. *Dlinnye volny v ekonomike* [Long waves in economy] / S. M. Menshikov, L. A. Klimenko. – М. : «Mezhdunarodnye otnosheniya», 1989. – 272 p.
6. Perez-Perez C. Toward a Comprehensive Theory of Long Waves // Long Waves, Depression, and Innovation, – Siena-Florence, 1985.
7. Федулова Л. І. Технологічний розвиток економіки України: моногр. / Л. І. Федулова. – К. : Ін-т економіки та прогнозування, 2006. – 627 с.
Fedulova L. I. *Tekhnolohichnyy rozvytok ekonomiky Ukrainy* [Technology development : monohr. / L. I. Fedulova. – К. : In-t ekonomiky ta prohnnozuvannia, 2006. – 627 p.
8. Freeman C. Technology Policy and Economic Perfomance. London , Pinter Publishers, 1987
9. Яковец Ю. В. Эпохальные инновации XXI века / Ю. В. Яковец. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2004. – 444 с.
Yakovets Yu. V. *Epokhalnye innovatsii XXI veka* [Epoch XXI century innovations] / Yu. V. Yakovets. – М. : ЗАО «Izdatelstvo «Ekonomika», 2004. – 444 p.
10. Dosi G. Technological Trajectories // Long Wave in the World Economy. – L., 1984. – P. 78 – 101.